

:: คำแนะนำการไปศาลและปฏิบัติตนในศาล ::

ผู้มีกิจธุระหรือความจำเป็นต้องไปศาลไม่ว่าในฐานะใด โปรดปฏิบัติ ดังนี้

1. ห้ามนำอาวุธ ยาเสพติด และสิ่งผิดกฎหมายทุกชนิดเข้าไปในบริเวณศาล
2. เมื่อไปถึงศาลแล้วหากมีข้อสงสัยในเรื่องใดขอให้สอบถามเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องหรือผู้อำนวยการฯ
3. เมื่ออยู่ในบริเวณศาล จะต้องประพฤติตนเรียบร้อย ไม่ส่งเสียงดัง หรือทะเลาะวิวาทกัน ไม่เปิดประตูชะโงกดูห้องพิจารณา ถ้าจะเข้าไปฟังการพิจารณาก็ให้เข้าไปเลย อย่าทำ ลับๆ ล่อ ๆ หรือเดินเข้าออกให้รำคาญแก่ผู้อื่น และรบกวนการพิจารณาคดี
4. ประชาชนทั่วไปมีสิทธิเข้าไปฟังการพิจารณาคดีได้ โดยแต่งตัวให้สุภาพเรียบร้อย ต้องมีความสำรวม นั่งให้เรียบร้อย ไม่สนทนาหรือทำเสียงดัง ไม่สูบบุหรี่หรืออ่านหนังสือพิมพ์ และไม่บันทึกเสียงหรือถ่ายภาพโดยไม่ได้รับอนุญาตจากศาล เมื่อศาลออกนั่งพิจารณา ผู้ที่อยู่ในห้องพิจารณาคดีควรลุกขึ้นยืน เพื่อเป็นการแสดงความเคารพถ้าศาลอ่านคำพิพากษาคำสั่ง หรือรายงานกระบวนการพิจารณาคดีความจะต้องยืนฟัง
5. สิ่งของต่อไปนี้ เป็นของ ต้องห้าม จะส่งให้แก่ผู้ต้องขังไม่ได้คือ
 - ฝิ่น กัญชา หรือยาเสพติด หรือของมีค่าอย่างอื่น
 - สุรา หรือ น้ำเมา ซึ่งดื่มแล้วเมาอย่างสุรา
 - เครื่องอุปกรณ์สำหรับเล่นการพนัน
 - อาวุธต่าง ๆ
 - เครื่องอุปกรณ์ในการหลบหนี
 - ของเน่าเสียหรือของมีพิษต่อร่างกาย
 - วัตถุระเบิด หรือ น้ำมันเชื้อเพลิง
 - สัตว์มีชีวิต
6. ควรปิดโทรศัพท์มือถือหรืออุปกรณ์สื่อสารอย่างอื่นที่อาจส่งเสียงดังรบกวนการพิจารณาคดี
7. หากไม่ได้รับความสะดวกประการใด โปรดแจ้งเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ ผู้อำนวยการสำนัก อำนวยการประจำศาล หรือผู้พิพากษาหัวหน้าศาลทราบ โดยอย่าหลงเชื่อ-เสียเงินเสียทอง ให้แก่ผู้แอบอ้างว่าจะช่วยเหลือให้ได้รับความสะดวกในการติดต่อกัน หรือ ช่วยเหลือคดีความในลักษณะต่างๆ

:: การขอประกันตัวผู้ต้องหาและจำเลยต่อศาล ::

• การขอประกันตัวคืออะไร

การขอประกันตัวคือ การขอลปล่อยตัวผู้ต้องหาในระหว่างสอบสวนหรือขอให้ปล่อยจำเลยในระหว่างพิจารณาของศาลซึ่งมีอยู่ 3 ลักษณะด้วยกัน คือ

1. การปล่อยชั่วคราวโดยไม่ต้องมีประกัน
2. การปล่อยตัวชั่วคราวโดยมีประกัน
3. การปล่อยตัวชั่วคราว โดยมีประกันและหลักประกัน

• การยื่นขอประกันตัวผู้ต้องหา/จำเลย

1. เมื่อผู้ต้องหาถูกควบคุมอยู่และยังมีไต่อยู่ในอำนาจของศาลให้ยื่นต่อพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ แล้วแต่กรณี
2. เมื่อผู้ต้องหาต้องขังตามหมายศาลและยังมีไต่ถูกฟ้องต่อศาลให้ยื่นคำร้องต่อศาลที่ออกมายังนั้น

3. เมื่อผู้ต้องหาถูกฟ้องเป็นจำเลยต่อศาลแล้ว ให้ยื่นต่อศาลชั้นต้นที่ชำระคดีนั้น

4. เมื่อศาลอ่านคำพิพากษาศาลชั้นต้นหรือศาลอุทธรณ์แล้วหากมีอุทธรณ์หรือฎีกา แต่สำนวนยังมีได้ส่งไปยังศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกาให้ยื่นต่อศาลชั้นต้นศาลชั้นต้นที่ชำระคดีนั้นหากสำนวนส่งไป ยังศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกาแล้วจะยื่นต่อศาลชั้นต้นที่ชำระคดีนั้นหรือยื่นต่อศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกาก็ได้ แล้วแต่กรณี

• ผู้มีสิทธิยื่นขอประกัน

1. ผู้ต้องหาหรือจำเลยนั่นเอง

2. ผู้มีประโยชน์เกี่ยวข้อง เช่น ญาติพี่น้อง นายจ้าง ผู้บังคับบัญชา หรือเพื่อน เป็นต้น ซึ่งมักเรียกว่า "นายประกัน"

• หลักทรัพย์และหลักฐานที่ใช้ประกันผู้ต้องหา/จำเลย

หลักทรัพย์ ,หลักฐานของผู้ประกันและจำเลย

- โฉนด น.ส. 3 , น.ส. 3 ก ใช้หลักฐานบัตรประชาชน , สำเนาทะเบียนบ้าน , หนังสือรับรองราคาประเมินที่ดิน

- สมุดเงินฝากประจำธนาคาร ใช้หลักฐาน บัตรประชาชน สำเนาทะเบียนบ้าน หนังสือรับรองยอดเงินธนาคาร

- สลากออมสิน , พันธบัตรรัฐบาล ใช้หลักฐาน บัตรประชาชน สำเนาทะเบียนบ้าน หนังสือรับรอง

- เงินสด ใช้หลักฐาน บัตรประชาชน สำเนาทะเบียนบ้าน

• การมอบอำนาจ

ในกรณีที่ผู้เป็นเจ้าของหลักทรัพย์มอบอำนาจให้ผู้อื่นนำหลักทรัพย์มาประกันแทน จะต้องนำหลักฐานดังกล่าว ทั้งของเจ้าของหลักทรัพย์และของผู้รับมอบอำนาจมาด้วย และใบมอบอำนาจนั้นจะต้องมีการรับรองการมอบอำนาจโดยนายอำเภอ หรือผู้ทำการแทนซึ่งได้ลงลายมือชื่อรับรองและประทับตราประจำตำแหน่งเป็นสำคัญด้วย

• การใช้บุคคลเป็นประกัน

ข้าราชการพลเรือนหรือข้าราชการอื่นที่เทียบเท่า วงเงินประกัน 10 เท่าของเงินเดือน
หลักฐาน

หนังสือรับรองจากต้นสังกัด แสดงสถานะ ระดับ อัตราเงินเดือน บัตรประจำตัว
ข้าราชการ สำเนาทะเบียนบ้าน

หมายเหตุ : ถ้าผู้ขอประกันมีคู่สมรส ไม่ว่าจะใช้หลักทรัพย์หรือใช้บุคคลเป็นประกัน ต้องนำคู่สมรสมาเซ็นให้ความยินยอม แต่ถ้าเป็นหม้าย ต้องมีใบหย่า หรือใบมรณบัตรมาแสดง

หลักฐานผู้ต้องหา

มีบัตรประชาชน และภาพถ่ายขนาด 1 นิ้ว 1 ภาพ

นายประกันจะต้องปฏิบัติอย่างไร

1. นายประกันต้องให้ชื่อและที่อยู่ปัจจุบันต่อศาล หากย้ายที่อยู่ต้องแจ้งให้ศาลทราบโดยเร็ว
2. เมื่อศาลอนุญาตให้ประกันตัวนายประกันต้องลงลายมือชื่อทำสัญญาประกันไว้เป็นหลักฐาน และลงลายมือชื่อทราบกำหนดวัน เวลา ส่งตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยต่อศาล
3. นายประกันจะต้องนำผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ตนประกันมาส่งศาลตามกำหนดวันเวลาที่ศาลนัดทุกครั้งหากนายประกันผิดนัดไม่นำตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยมาศาลที่กล่าวข้างต้นศาล
4. อาจถอนประกันและปรับนายประกันตามสัญญาประกันอาจถอนประกันและปรับนายประกันตามสัญญาประกัน
5. กรณีนายประกันไม่สามารถมาศาลได้ นายประกันอาจมอบฉันทะให้ผู้อื่นส่งตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยแทนได้ เมื่อศาลสั่งปรับนายประกัน

ในกรณีที่ศาลส่งปรับนายประกันตามสัญญา

ประกันนายประกันจะต้องนำเงินค่าปรับมาชำระภายในระยะเวลาที่ศาลกำหนด หากไม่ชำระศาลอาจสั่งยึดทรัพย์สินที่นำมาเป็นหลักประกันขายทอดตลาด เพื่อนำเงินมาชำระค่าปรับ ถ้าได้เงินไม่พอชำระค่าปรับศาลอาจยึดทรัพย์สินอื่น ๆ ของนายประกันมาขายทอดตลาดเพื่อชำระค่าปรับจนครบ

สัญญาประกันสิ้นสุดลงเมื่อใด

1. ในชั้นผิดฟ้องฝากขัง สัญญาประกันจะสิ้นสุดลงเมื่อพนักงานอัยการได้ยื่นฟ้องผู้ต้องหาเป็นจำเลยต่อศาลแล้ว หรือพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการมิได้ขอฝากขังผู้ต้องหาต่อไปอีก หรือพ้นกำหนดฝากขังผู้ต้องหาแล้ว
2. ในชั้นพิจารณา เมื่อศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ หรือศาลฎีกาแล้วแต่กรณีมีคำพิพากษาแล้ว
3. เมื่อนายประกันนำตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยมาส่งศาลโดยไม่ประสงค์ที่จะประกันผู้ต้องหาหรือจำเลยนั้นต่อไปอีก

การถอนประกันและขอรับหลักทรัพย์คืน

นายประกันสามารถยื่นคำร้องขอถอนประกันและขอรับหลักทรัพย์คืนต่อศาลได้ทันที เมื่อสัญญาประกันสิ้นสุดลง หรือเมื่อคดีถึงที่สุดแล้ว

:: การปฏิบัติตนเมื่อได้รับหมายศาล ::

หมายศาล มีหลายประเภท เช่น

หมายนัด เป็นหมายศาลที่แจ้งให้ผู้ได้รับหมายไปศาลตามวันเวลาที่กำหนด

หมายเรียก เป็นหมายที่ส่งไปพร้อมสำเนาคำฟ้องเมื่อศาลรับฟ้องแล้ว ศาลจะออกหมายเรียกและสำเนาคำฟ้องไปให้แก่จำเลย

- คดีแพ่ง (มโนสำเร) จำเลยสามารถยื่นคำให้การแก้คดีในวันนัดพิจารณา
- คดีอาญา จำเลยต้องไปศาลในวันนัดที่กำหนดในหมายเรียก ซึ่งในวันดังกล่าวศาลจะอ่านและอธิบายฟ้องให้จำเลยฟังแล้วสอบถามคำให้การจำเลยพร้อมกับบันทึกคำให้การของจำเลยจากนั้นให้จำเลยลงลายมือชื่อไว้

คำสั่งเรียกเอกสาร

เป็นหมายศาลแจ้งคำสั่งเรียกเอกสารในกรณีที่เอกสารนั้นอยู่ในครอบครองของคุณความอีกฝ่ายหนึ่งหรือของบุคคลภายนอกหรือทางราชการหรือของเจ้าหน้าที่และคุณความฝ่ายที่ต้องการใช้เอกสารนั้นขอให้ศาลมีคำสั่งให้ผู้ครอบครองเอกสารให้แก่ศาลซึ่งการส่งเอกสารอาจนำไปส่งด้วยตนเอง หรือจัดส่งไปรษณีย์ก็ได้

หมายเรียกให้มาเป็นพยาน (พยานบุคคล) พยานที่มาศาลเพื่อเบิกความมี

2 ประเภท คือ

- พยานนำ คือ พยานที่คุณความติดต่อให้ไปเบิกความและพยานยินดีไปศาลด้วยความสมัครใจ
- พยานหมาย คือ พยานที่คุณความไม่สามารถนำไปเบิกความได้จึงขอให้ศาลออกหมายเรียกให้ไปเบิกความ

ข้อควรปฏิบัติเมื่อได้รับหมายเรียก

1. ตรวจสอบหมายเสียก่อน เมื่อได้รับหมายเรียกควรตรวจสอบให้ดีเสียก่อนว่าเป็นหมายของศาลใด ตั้งอยู่ที่ใด ต้องไปเบิกความในวันเวลาใด หากมีข้อสงสัยควร โทรศัพท์สอบถามไปยังหมายเลขโทรศัพท์ที่อยู่ด้านล่างของหมายเรียก
2. ไปศาลให้ตรงตามวันและเวลานัด หากมีความจำเป็นไม่อาจไปศาลตามกำหนดวันนัดไว้ ต้องรีบแจ้งให้ศาลทราบก่อนวันนัด การขัดขืนไม่ศาลอาจถูกศาลออกหมายจับเพื่อเอาตัวมาทักขังไว้จนกว่าจะเบิกความ และยังถือว่ามีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 170 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือปรับไม่เกิน 1,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
3. หาห้องพิจารณาคดีและรอการเบิกความ พยานควรนำหมายเรียกและบัตรประจำตัวประชาชนติดตัวไปศาลด้วย เมื่อถึงศาลแล้วให้หาห้องพิจารณาคดี โดยสอบถามได้จากเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ หรือตรวจจากประกาศของศาลว่า คดีที่ตนต้องเบิกความนั้นอยู่ห้องพิจารณาคดีที่เท่าใด แล้วไปรอในห้องพิจารณาคดีนั้น
การเบิกความเท็จ ในการพิจารณาคดีต่อศาลมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 177 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 5 ปี หรือปรับไม่เกิน 10,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
4. หากไปศาลไม่ได้ควรทำอย่างไร ต้องแจ้งเป็นหนังสือหรือพบเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์หรือมอบฉันทะให้ผู้อื่นไปแจ้งให้ศาลทราบถึงสาเหตุความจำเป็น มิฉะนั้นศาลอาจออกหมายจับพยาน